

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra hudební výchovy

Bakalářská práce

Kantáta k narozeninám hraběte J. V. Haugwitze
(1770-1842) od Gottfrieda Riegera a hudba na
zámku v Náměšti nad Oslavou v jeho době.

Vypracoval: Lucie Pelikánová
Vedoucí práce: PhDr. Martin Horyna Ph.D.

České Budějovice 2014

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, 2. května 2014

.....

Lucie Pelikánová

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá přepisem rukopisu kantáty od skladatele Gottfrieda Riegra k narozeninám náměšťského hraběte Jindřicha Viléma Haugwitz. Rukopis, jež jsem zpracovala, mi byl poskytnut Moravským zemským muzeem v Brně. Kantáta, kterou se zabývá má bakalářská práce, byla naposledy prezentována počátkem 19. století zámeckou kapelou. Při přepisování této ručně psané partitury jsem použila program Finale, který mi umožnil nejen se blíže seznámit s touto skladbou, která by mohla opět zaznít na náměšťském zámku, ale i s dobou, ve které byla poprvé interpretována. Mnou přepisovaný rukopis jasně konstatuje, že hudební život na zámku v Náměšti byl v té době velmi pestrý, i to, že hrabě Haugwitz měl mezi svým služebnictvem mnoho nadaných hudebníků a hudba pro něj byla tou největší zálibou.

Klíčová slova

Kantáta, Gottfried Rieger, Náměšť nad Oslavou, Jindřich Vilém Haugwitz, zámecká kapela.

Abstract

This bachelor thesis deals with a transcript of a manuscript of a cantata from a composer Gottfried Rieger dedicated for birthday to the count of Náměšť Henry Wilhelm Haugwitz. It was provided by this manuscript by the Moravian Museum in Brno. The cantata, which is the topic of the thesis, was last performed at the beginning of the 19th century by a castle band. When rewriting this hand-written score I used the program Finale, which enabled me not only become more familiar with this piece of music that could be played in the castle again, but also with the times, where it was first presented. The manuscript, which I rewrote, clearly proves that musical life in the castle of Náměšť was very rich in those times and also that the count of Haugwitz had a lot of gifted musicians among his servants and music was his greatest interest.

Keywords

Cantata, Gottfried Rieger, Náměšť nad Oslavou, Jindřich Vilém Haugwitz, chateau band.

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé práce PhDr. Martinovi Horynovi Ph.D. za obětavou pomoc při zpracovávání použitých materiálů. Dále panu PhDr. Františku Malému za dodání pramenů z Moravského zemského muzea.

Obsah

1	Úvod.....	3
2	Rod Haugwitzů a jejich vztah k hudbě	4
2.1	Koncerty na zámku v dnešní době	5
3	Hudební život za Jindřicha Viléma Haugwitze.....	6
3.1	Hudebně upravovatelská a překladatelská činnost J. V. Haugwitze	8
4	Hudební sbírka a úpravy děl	10
5	Zámecká kapela a její hudebníci	11
5.1	Dvorní skladatel Gottfried Rieger a jeho tvorba	12
6	Oblíbení autoři J. V. Haugwitze.....	15
6.1	Přátelství hraběte s Antoniem Salierim.....	15
6.2	Georg Friedrich Händel	15
7	Popis partitury	17
8	Kritický aparát	20
9	Libreto.....	22
10	Závěr	25
11	Seznam literatury	26
12	Přílohy.....	28

Edice kantáty:

(Úvod ad libitum)	s. 1
Nro. 1	s. 2
Nro. 2	s. 24
Nro. 3	s. 35
Nro. 4	s. 40
Nro. 5	s. 52

1 Úvod

V mé bakalářské práci Kantáta k narozeninám hraběte J. V. Haugwitze (1770 -1842) od Gottfrieda Riegera a hudba na zámku v Náměšti nad Oslavou se zabývám prepisem rukopisu této kantáty. Cílem práce je přiblížit dílo od skladatele, který byl ve své době na Moravě velice významný. Tato kantáta byla nejspíše interpretována poprvé na Náměšti k narozeninám hraběte Jindřicha Viléma Haugwitze a o něco později pravděpodobně ještě jednou v Dalešicích k narozeninám neznámé oslavenkyně.

Převážná část mé bakalářské práce je prepis partitury výše uvedené kantáty v programu Finale. Výsledek mé bakalářské práce může být také prakticky využit pro koncertní účely. Velmi ráda bych také přiblížila tehdejší dobu. Dobu největšího rozkvětu hudebního života na zámku v Náměšti nad Oslavou, kdy toto sídlo bylo jedno z nevýznamnějších hudebních center na Moravě. Zde se prováděla díla od velikánů, jako byli Händel, Mozart nebo Salieri.

Pro přiblížení, čerpala jsem z kopie originálního rukopisu autora, která byla v některých případech nesnadno čitelná. Také bylo obtížné, v některých částech odhadnout myšlení autorovy tvorby. Tento rukopis je uložen v Moravském zemském archivu v Brně, oddělení hudebnin.

Hlavní zdroje, se kterými jsem převážně pracovala, jsou Sborník přednášek z muzikologického sympózia konaného na zámku v Náměšti nad Oslavou dne 22. září 2002 v rámci projektu „Vivat musica“ a Letopisy rodu Haugwitzů od Jaromíra Kotíka.

2 Rod Haugwitzů a jejich vztah k hudbě

Město Náměšť nad Oslavou leží přibližně 20 km od okresního města Třebíč v údolí řeky Oslavy. Toto malé město se pyšní krásným zámekem, který patřil od konce 18. století a začátkem 19. století k jednomu z nejlepších hudebních center na Moravě. Začalo rozkvétat poté, co rod Kufsteinů prodal zámek hraběti Bedřichu Vilémovi Haugwitzovi.¹ Ten znovu obnovil zámeckou knihovnu, která sloužila a dodnes slouží ke koncertním účelům. Zdobí ji úchvatné fresky od Carpofera Tencalla.² Za největším hudebním rozvojem na náměšťském panství stál hrabě Jindřich Vilém Haugwitz. Ten plánoval vybudovat vlastní hudební sál, i když plány byly zhotoveny, k realizaci nedošlo.³

Hudba se provozovala nejen na náměšťském zámku, ale i nedaleko u obce Jinošov v empírovém zámku Schönwald, na jehož zahradě stojí Apollónův chrám, zvaný hudební chrám, kde se v letních dnech provozovala hudba. Počet představení byl vysoký, většinou kolem dvaceti. Hudebnice ansámblu samy šily kostýmy, které byly proplaceny.⁴ Nalezené účty obsahovaly sumy za oblečení, boty, účesy i dary pro účinkující. Publikum tvořila převážně rodina hraběte, ale jsou různé spekulace o tom, že tyto koncerty byly volně přístupné.⁵

O této hudbě jeden současník napsal: *„Dojem, který budila hudba, která se v tomto chrámu za krásných letních večerů provozovala, lze popsat slovy stejně těžko, jako pohled na chrám, osvětlený zevnitř díky zvláštnímu zařízení, pomocí*

---

¹ Kotík Jaromír. *Letopisy rodu Haugwitzů*, Velká Bíteš, 1997 str. 83

² *Panství Náměšť v proměnách času: obraz v zrcadle evropských dějin*. 1. vyd. Editor Johanna Haugwitz-El Kalak. Telč: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, 2013, 208 s. ISBN 978-809-0424-081. Str. 68

³ *Panství Náměšť v proměnách času: obraz v zrcadle evropských dějin*. 1. vyd. Editor Johanna Haugwitz-El Kalak. Telč: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, 2013, 208 s. ISBN 978-809-0424-081. Str. 116 - 117

⁴ *Panství Náměšť v proměnách času: obraz v zrcadle evropských dějin*. 1. vyd. Editor Johanna Haugwitz-El Kalak. Telč: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, 2013, 208 s. ISBN 978-809-0424-081. Str. 127

⁵ *Panství Náměšť v proměnách času: obraz v zrcadle evropských dějin*. 1. vyd. Editor Johanna Haugwitz-El Kalak. Telč: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, 2013, 208 s. ISBN 978-809-0424-081. Str. 128

kterého byly lampy zakryty a před očima posluchačů se jako kouzelný obraz objevil jasně osvětlený orchestr. “⁶

Další popis od Bohumíra Riegra, kapelníka zámecké kapely: *„V rozsáhlém parku kolem zámku bylo postaveno několik otevřených zděných templů, kde v největším z nich – Apollonově, hrávala za pěkného počasí zámecká kapela a na pahorkatině zvlněných trávnících, osázených růžemi, sedávalo vznešené publikum a naslouchalo symfoniím Haydnovým a Mozartovým, nebo kantátám Neumannovým, Händelovým a Salierovým. “⁷*

2.1 Koncerty na zámku v dnešní době

I v dnešní době probíhají na zámku v Náměšti zámecké koncerty. Po revoluci, po několika desítkách let, mohli potomci Haugwitzů navštívit zámek. Právě pro ně zorganizoval Karel Antonín Haugwitz koncert. v posledních letech se o tuto tradici zasloužil kastelán zámku pan Marek Buš, který pravidelně v září pořádá tyto koncerty. V roce 2010 zde proběhl projekt Salieri v Náměšti a zároveň dvacátý zámecký koncert. Byla tu provedena zcela poprvé Gratulační kantáta od Antonia Salieriho, která byla věnována J.V. Haugwitzovi. Další skladba, která se hrála a která měla v roce 1804 na zámku svou premiéru, poté byla hrána až na pohřbu Salieriho - Piccolo Requiem.⁸

---

⁶ Wolny Gregor. *Markgrafschaft Mähren topographisch, statistich und historiich geschildert*. 3. díl, Brno 1837 str. 436

⁷ Vetterl Karel. *Bohumír Rieger a jeho doba*, Časopis Matice Moravské, č. 53, 1929 str. 73, 74

⁸ Buš Marek. Náměšť nad Oslavou – Haugwitzové, Salieri a zámecká kultura dnes. *Hudební rozhledy*, 2010, roč. 63, č. 8. Str. 28, 29

3 Hudební život za Jindřicha Viléma Haugwitzze

Jindřich Vilém Haugwitz se narodil 30. května 1770 rodičům Karlovi Vilémovi Haugwitzovi a Marii Josefě Frankenbergové. Velmi široký rozhled v hudební teorii a praxi získal na studiích ve Vídni. Tento rozhled v budoucnu využil k pozdějším aktivitám oboru hudby. Jeho žena, se kterou se oženil v roce 1794, se stala zároveň jeho spřízněnou duší a sdílela jeho lásku k hudbě jako on sám. Touto ženou byla hraběnka Žofie Friesová, která byla výbornou harfenistkou. Jisté prameny uvádějí, že právě tato žena podnítila Jindřicha Viléma k rozvoji vlastní zámecké kapely.⁹

Obrázek č. 1

---

⁹ In: *Haugwitzové a hudba*. Sborník přednášek z muzikologického sympózia konaného na zámku v Náměšti nad Oslavou dne 22. září 2002 v rámci projektu „Vivat musica“ u příležitosti výročí 250 let od zakoupení panství hraběcím rodem Haugwitzů. Náměšť nad Oslavou: Národní památkový ústav, 2003.

Obr. č. 1: Jindřich Vilém Haugwitz (1770 – 1842), neznámý autor, olej na plátně, 19. století, Státní zámek Náměšť nad Oslavou

Mladý hrabě byl vynikajícím houslistou a to díky Františku Kreibichovi, který byl členem komorního kvarteta císaře Josefa II. Jako houslista měl také výborný hudební sluch. Svou lásku k hudbě projevovat také nákupem hudebních nástrojů a hudebnin přímo z Vídně.¹⁰

Orchestrální koncerty i večírky komorní hudby probíhaly celý rok, nejméně jedenkrát za týden. v roce 1800 Jindřich Vilém vybudoval svou vlastní kapelu, která se skládala především z hudebně nadaného služebnictva. Je nám známo, že si Jindřich Vilém natolik cenil hudby a své kapely, že nahrazoval všechny zaměstnance, kteří se nemohli prosadit v kapele, hudebně nadanějšími lidmi z řad služebnictva i úřednictva.¹¹

Při větších hudebních koncertech zval hudebníky a učitele hudby velmi zvláštním způsobem a to tak, že jim po poslu poslal k nastudování party. Poté po nastudování, těsně před koncertem, poslal hrabě povozy, které dovezly hudebníky na místo koncertu. Po nějaké době Jindřich Vilém rozšířil svou hudební scénu i o sólisty k provozování dramatických děl.¹²

V roce 1842, kde zemřel Jindřich Vilém, došlo k omezení zámecké kapely na malý komorní orchestr. i když jeho syn Karel Vilém Haugwitz hrál na kytaru, harfu, citeru a klavír, nepořádal koncerty přístupné pro veřejnost jako jeho otec. Dále se v Náměšti začal více zdržovat Johann Strauss starší, který byl dirigentem zámeckého komorního orchestru. Karel Vilém Haugwitz spolu s Johannem Straussem zkomponovali valčík.¹³

Hudební nástroje, které nebyly využity po omezení zámecké kapely, byly rozděleny mezi kostely v okolí Náměště nad Oslavou.¹⁴

---

¹⁰ Kotík Jaromír. *Letopisy rodu Haugwitzů*, Velká Bíteš, 1997 str. 85

¹¹ Kotík Jaromír. *Letopisy rodu Haugwitzů*, Velká Bíteš, 1997 str. 86

¹² Kotík Jaromír. *Letopisy rodu Haugwitzů*, Velká Bíteš, 1997 str. 86

¹³ *Panství Náměšť v proměnách času: obraz v zrcadle evropských dějin*. 1. vyd. Editor Johanna Haugwitz-El Kalak. Telč: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, 2013, 208 s. ISBN 978-809-0424-081. Str. 129

¹⁴ SEHNAL, Jiří a Jiří VYSLOUŽIL. *Dějiny hudby na Moravě*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 2001, 311 p. ISBN 978-807-2750-214. Str. 127

3.1 Hudebně upravovatelská a překladatelská činnost J. V. Haugwitze

Jindřich Vilém sám nikdy nezačal komponovat, ale snažil se upravovat a provádět operní a oratorní díla 18. století. Toto pohnutí hraběte vzniklo vlivem vídeňského historismu. Nejvíce byl ovlivněn kapelníkem, skladatelem a spisovatelem Ignazem Franzem von Mosel.¹⁵ Pro svou činnost používal pseudonym Übersetzer der Iphigenia in Aulis, protože byl velmi pyšný na svůj překlad Iphigenie na Aulidě od Glucka.¹⁶

Díla, která jím byla uvedena v Náměšti, byla přeložena do německého jazyka. Na poměrně větší části libret se podílel Jindřich Vilém překladem sám. Není divu, protože uměl kromě němčiny i italštinu, angličtinu, francouzštinu a také částečně i švédštinu. Během let 1820 – 1828 přepsal všechny své překlady a nechal je svázat. Jeho dobrý přítel Antonio Salieri k těmto překladům napsal předmluvu. Dále napsal a věnoval hraběti Haugwitzovi Gratulační kantátu a Requiem, které jsou výše zmíněné.¹⁷

Hrabě prováděl v dílech různé výměny či změny textu, dodatečné instrumentace a v neposlední řadě i zkracování textu. Kompozice, jako byly například Mozartovy opery, se pokoušel Jindřich Vilém vylepšit po svém. Operu *Così fan tutte* velmi důkladně předělal. Vzniklo skromné koncertní provedení opery, nejspíše byl tento krok proveden záměrně, aby byla opera přizpůsobena náměšťským podmínkám.¹⁸

Po nějaké době si začal hrabě libovat v úpravách Gluckových děl. Začátkem roku 1808 se pro hraběcí divadlo stala Gluckova díla stěžejním repertoárem. Opera *Iphigénia en Aulide* se dochovala v Náměšti v původním podání. Můžeme

---

¹⁵ POLKA, Pavel. Jindřich Vilém Haugwitz a jeho vztah k dílu hudebního skladatele Georga Friedricha Händela. [online]. 2002 [cit. 2014-05-01]. Dostupné z: http://www.haendel.cz/cdjwhaugwitz_a_gfh.php

¹⁶ SEHNAL, Jiří a Jiří VYSLOUŽIL. *Dějiny hudby na Moravě*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 2001, 311 p. ISBN 978-807-2750-214. Str. 127

¹⁷ *Panství Náměšť v proměnách času: obraz v zrcadle evropských dějin*. 1. vyd. Editor Johanna Haugwitz-El Kalak. Telč: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, 2013, 208 s. ISBN 978-809-0424-081. Str. 125 - 126

¹⁸ *Panství Náměšť v proměnách času: obraz v zrcadle evropských dějin*. 1. vyd. Editor Johanna Haugwitz-El Kalak. Telč: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, 2013, 208 s. ISBN 978-809-0424-081. Str. 126

předpokládat, že v první polovině 18. století, nebyly Gluckovy opery nikde v Evropě uváděny tak často jako na hraběcím zámku v Náměšti nad Oslavou.¹⁹

Jindřich Vilém pozměňoval také dramatičnost Händelových děl. v některých případech podložil hudbu zcela novým textem. Takto například nově otextoval Naumannovy skladby, kterých si vážil stejně jako Gluckových. Chtěl těmito změnami pomoci dílům zvýšit jejich citový a dramatický účinek. Ovšem v 18. a 19. století byly tyto adaptace součástí běžné praxe.²⁰

Celý repertoár se hrál bezvýhradně v němčině. Svě přepisy vydával hrabě převážně v Brně. Titulní listy v některých libretech jsou velice bohatě zdobené, tudíž budí dojem tištěného listu. v některých libretech lze najít například přeškrtnané některé části stránek nebo i samotné stránky.²¹

---

¹⁹ In: *Haugwitzové a hudba*. Sborník přednášek z muzikologického sympózia konaného na zámku v Náměšti nad Oslavou dne 22. září 2002 v rámci projektu „Vivat musica“ u příležitosti výročí 250 let od zakoupení panství hraběcím rodem Haugwitzů. Náměšť nad Oslavou: Národní památkový ústav, 2003. – přednáška PhDr. Michaely Freemanové

²⁰ *Panství Náměšť v proměnách času: obraz v zrcadle evropských dějin*. 1. vyd. Editor Johanna Haugwitz-El Kalak. Telč: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, 2013, 208 s. ISBN 978-809-0424-081. Str. 126

²¹ *Duha: Informace o knihách a knihovnách z Moravy* [online]. Brno: Předplatné tisku, s.r.o [cit. 2014-05-01]. ISSN 0862-1985.

4 Hudební sbírka a úpravy děl

Zámecká sbírka obsahuje nejvíce díla od Georga Friedricha Händela (někdy se hovoří o „händelovském kultu“). S těmito díly se Haugwitz dostal do kontaktu ve Vídni na koncertech barona van Swietenena.²² Karel Vetterl komentuje tuto situaci takto „...odtud odnesl si hrabě Haugwitz nejmocnější dojmy, které zanechaly trvalé stopy v jeho životní práci.“²³

V náměšťské hudební sbírce jsou dochované nejen tisky a opisy (bylo zvykem pořizovat opisy a tisky ve Vídni) skladeb známých autorů, ale i hrabětem vlastní přepracované verze, zejména staršího historického data. Vytiskované notové spisy pro své koncerty a velkolepá představení hrabě obstarával od Breitkopfa & Härtela z Lipska, Jeana Jerôma Imbaulta z Paříže, Vincenta Novella z Londýna, většinu získával u vídeňského obchodníka Johanna Traega.²⁴

Náměšťský hudební archiv čítal asi 105 kartonů s opisy oper a oratorií, které byly v Náměšti prováděny. Právem byl tedy tento hudební archiv nazýván jako jeden z největších soukromých hudebních archivů na Moravě. Všechny prameny od Jindřicha Viléma Haugwitze i díla jeho syna Karla Viléma Haugwitze jsou dnes uloženy v Moravském zemském muzeu v Brně, v oddělení historickém. v této sbírce můžeme najít také rukopisy Antonia Salieriho a vzácné autografy Christopa Wilibalda Glucka.²⁵

---

²² SEHNAL, Jiří a Jiří VYSLOUŽIL. *Dějiny hudby na Moravě*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 2001, 311 p. ISBN 978-807-2750-214. Str. 126

²³ Vetterl Karel. *Bohumír Rieger a jeho doba*, Časopis Matice Moravské, č. 53, 1929

²⁴ POLKA, Pavel. Jindřich Vilém Haugwitz a jeho vztah k dílu hudebního skladatele Georga Friedricha Händela. [online]. 2002 [cit. 2014-05-01]. Dostupné z: http://www.haendel.cz/cdjwhaugwitz_a_gfh.php

²⁵ *Panství Náměšť v proměnách času: obraz v zrcadle evropských dějin*. 1. vyd. Editor Johanna Haugwitz-El Kalak. Telč: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, 2013, 208 s. ISBN 978-809-0424-081. Str. 129

5 Zámecká kapela a její hudebníci

Jak je již výše uvedeno, převážnou část hudebníků tvořili služebníci, úředníci a jejich rodinní příslušníci. Jindřich Vilém při výběru služebnictva dával přednost více hudebně nadaným jedincům. Největší úroveň dosáhla hudební kapela hraběte v první polovině 19. století.

K tomuto rozvoji výrazně přispěl tehdejší kapelník Gotfried Rieger, který byl také všestranně nadaný. Dále se zapřičinil položením základního kamene hudební kultury na zámku hraběte.²⁶

Dnes se stále diskutuje o tom, v jakých částech zámku se provozovalo hudební dění. Gregor Wolny je zastáncem názoru, že koncerty probíhaly v prvním poschodí v sále s dřevěnou galerií. Divadelní scény byly možné provozovat pouze v zámecké knihovně. Symfonie i kantáty od Haydna, Mozarta a dalších se provozovaly v Jinošově na letohrádku Schönwald.

Orchestr činil 31 hudebníků z toho 10 houslí, 2 violy, 2 cello, 2 basy, 2 hoboje, 2 klarinety, 2 flétny, 2 fagoty, 2 horny, 2 trubky, 2 trombóny a 1 tympán. Sólových zpěváků měl k dispozici 9, z toho 3 soprány, 2 alty, 2 tenory a 2 basy. Sbor čítal 24 členů.²⁷

Mezi hudebníky byl například tenorista a violista, který byl zároveň pokladníkem, Jan Šandera, dále Josef Ondřej Novotný, komorník, který byl dokonce nějaký čas kapelníkem. Jako hosté zde hráli i hudebníci z Brna a širokého okolí. Výplatu služebnictvo dostávalo podle svého zařazení, ne ovšem za hudební výkony. Později se uvádí, že služebnictvo bylo po čase odměňováno v naturáliích.²⁸ Z účtů, které se datují z roku 1808, můžeme vyčíst 25 placených hudebníků. Postupem času jejich počet stoupal. Tyto účty jsou nazývány Musikpersonalgehalt. Dále zde figurovali učitelé a pomocníci. Převážně pocházeli z Náměště, Velké Bíteše, Třebíče

---

²⁶ In: *Haugwitzové a hudba*. Sborník přednášek z muzikologického sympózia konaného na zámku v Náměšti nad Oslavou dne 22. září 2002 v rámci projektu „Vivat musica“ u příležitosti výročí 250 let od zakoupení panství hraběcím rodem Haugwitzů. Náměšť nad Oslavou: Národní památkový ústav, 2003. – přednáška prof. PhDr. Jiřího Sehnala CSc.

²⁷ Kotík Jaromír. *Letopisy rodu Haugwitzů*, Velká Bíteš, 1997 str. 88

²⁸ Kotík Jaromír. *Letopisy rodu Haugwitzů*, Velká Bíteš, 1997 str. 86

nebo například z Mohelna. Tito učitelé a pomocníci byli zváni jen podle výběru prezentovaného díla, tudíž měla kapela rozdílné obsazení.²⁹

Zpěvačky si hrabě Jindřich Vilém vybíral z řad manželek úředníků nebo občanů z Náměště, například manželku purkrabího Františku Lipovou.³⁰

Hrabě byl tak dobrotivý, že poskytl velkému množství lidí základní hudební vzdělání a zkušenosti. Toto hudební vzdělání stálo hraběte od 30 do 100 zlatek za jednoho hudebníka ročně. Například Josefu Chmelíčkoví z Náměště, který se později stal moravským vlasteneckým knězem. Svoje hudebníky dokázal hrabě patřičně ocenit. Záznam z roku 1817 udává útratu 710 zlatek za dárky pro hudebníky.³¹

5.1 Dvorní skladatel Gottfried Rieger a jeho tvorba

Skladatel Gottfried Rieger se narodil 1. května 1764 v malé vesnici jménem Opatovice. Pocházel z muzikantské rodiny. Již v raném dětství se učil hrát na cimbál. Jeho otec byl domkař, ovšem živil se spíše hudbou. Ve věku 13 let začal Rieger účinkovat v zámecké kapele Josefa Sedlnického, hraběte v Linhartovech. Zde začala jeho skladatelská kariéra. Studoval u J. N. Antonína Brossmanna v Bílé Vodě.

V roce 1790 byl kapelníkem městského divadla v Brně a učil soukromě hudbu. Z Brna se přesunul v roce 1804 do Náměště nad Oslavou, kde se stal dvorním kapelníkem hraběte J. V. Haugwitzem. Právě jemu složil a interpretoval kantátu k narozeninám. Zde měl k dispozici sbor o 24 členech a kapelu, která čítala více jak 30 instrumentalistů a 9 sólistů.³² Před odchodem z Náměště nad Oslavou se Rieger nepohodl s hrabětem Haugwitzem a rozešli se ve zlém. Přestože hrabě nechával své nejnadanější instrumentalisty, aby se vzdělávali u velkých vídeňských hudebníků. Také byl ochotný platit jim vstupné do kulturních zařízení, jako byla např. vídeňská divadla.

---

²⁹ In: *Haugwitzové a hudba*. Sborník přednášek z muzikologického sympózia konaného na zámku v Náměšti nad Oslavou dne 22. září 2002 v rámci projektu „Vivat musica“ u příležitosti výročí 250 let od zakoupení panství hraběcím rodem Haugwitzů. Náměšť nad Oslavou: Národní památkový ústav, 2003. – přednáška prof. PhDr. Jiřího Sehnala CSc.

³⁰ Kotík Jaromír. *Letopisy rodu Haugwitzů*, Velká Bíteš, 1997 str. 87

³¹ In: *Haugwitzové a hudba*. Sborník přednášek z muzikologického sympózia konaného na zámku v Náměšti nad Oslavou dne 22. září 2002 v rámci projektu „Vivat musica“ u příležitosti výročí 250 let od zakoupení panství hraběcím rodem Haugwitzů. Náměšť nad Oslavou: Národní památkový ústav, 2003. – přednáška prof. PhDr. Jiřího Sehnala CSc.

³² Osobnosti. Encyklopedie dějin města Brna [online]. 2013 [cit. 2014-05-01]. Dostupné z: http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_Osobnosti&load=10691

Po roce 1808 se Rieger vrací zpět do Brna, aby se stal dirigentem symfonické a oratorní tvorby na koncertech, které pořádala Hudební akademie, kde jeho první oddirigovaná díla byla *Così fan tutte* a *Don Giovanni* od Wolfganga Amadea Mozarta. Dále zde uvedl Beethovenovu *Missu Solemnis*.

Díky Riegrovi se dal repertoár brněnské opery v tehdejší době nazvat jako náročný a byl velmi podobný evropskému opernímu dění. Z brněnské opery vzešlo mnoho zpěváků, kteří působili na vídeňských a jiných evropských jevištích.³³

Další zajímavostí je koncert na počest vítězství u Lipska roku 1815, který byl představen: *Musikalisch – patriotisme Abend – Unterhaltung: Deutschlands Triumph nach der Schlacht bei Leipzig. Ein Barengesang von H. A. Müller, in Musik gesetzt von G. Rieger*. Na programu byly převážně bitevní pochody a vítání hrdinů.³⁴

Byl jedním ze zakladatelů Společnosti přátel hudby. Právě v této době byl Gottfried Rieger nejvýznamnější brněnský hudebník. Vyučoval formu a skladbu na hudebním soukromém internátním ústavu. Jeho nejvýznamnější žáci byli např. Hynek Vojáček, Ludvík z Dietrichů, Adolf Müller, Leopold Streit, Friedrich Zvoneček, Antonín Emil Titl, Jan Chmelíček i Pavel Křížkovský. Velmi žádané byly Riegrovy kurzy harmonie. K těmto kurzům vydal také v roce 1833 učebnici

Obrázek č. 2

³³ SEHNAL, Jiří a Jiří VYSLOUŽIL. *Dějiny hudby na Moravě*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 2001, 311 p. ISBN 978-807-2750-214. Str. 134

³⁴ SEHNAL, Jiří a Jiří VYSLOUŽIL. *Dějiny hudby na Moravě*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 2001, 311 p. ISBN 978-807-2750-214. Str. 136 – 137
Obr. č. 2: Gottfried Rieger

Theoretisch-praktische Anleitung, die Generalbass- und Harmonielehre in 6 Monatgen gründlich und leicht zu erlernen. Byla to první učebnice generálního basu na Moravě v tištěné podobě od českého autora.³⁵

Rieger tedy převážně psal symfonie, komorní hudbu, tance, kantáty a chrámové skladby. Mnoho z nich složil na objednávku. Jeho harmonie byla ovlivněna Beethovenovým myšlením. Formální stránka však není příliš promyšlená. Po roce 1833 Rieger přestává komponovat a 13. října 1855 umírá.³⁶

---

³⁵ SEHNAL, Jiří a Jiří VYSLOUŽIL. *Dějiny hudby na Moravě*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 2001, 311 p. ISBN 978-807-2750-214. Str. 138

³⁶ SEHNAL, Jiří a Jiří VYSLOUŽIL. *Dějiny hudby na Moravě*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 2001, 311 p. ISBN 978-807-2750-214. Str. 138, 160

6 Oblíbení autoři J. V. Haugwitz

6.1 Přátelství hraběte s Antoniem Salierim

Hrabě Jindřich Vilém Haugwitz navázal přátelství se Salierim během studia ve Vídni, kde chtěl začít svou vojenskou a diplomatickou kariéru. Když se v roce 1794 přestěhoval do Náměště nad Oslavou natrvalo, nepřetrhl komunikaci s Vídní a stále čerpal z vídeňských zdrojů.³⁷ Již bylo výše zmíněno, že právě Salieri byl ten, který věnoval Haugwitzovi Gratulační kantátu a Requiem, které bylo napsáno krátce před bitvou Tří císařů u Slavkova. Requiem bylo určeno na pohřeb samotnému Salierimu. Přesné datování vzniku Gratulační kantáty není ještě známo.³⁸

Hrabě Jindřich Vilém nazýval Antonia Salieriho jako „*důstojného žáka Gluckova*“. K Salierimu posílal hrabě jednu ze svých nejlepších sólistek na hodiny zpěvu, jednalo se o Františku Biswangerovou. Zda Salieri navštívil někdy zámek v Náměšti nad Oslavou, není prokázáno.³⁹

6.2 Georg Friedrich Händel

Za hraběte Jindřicha Viléma se rozmohl v Náměšti nad Oslavou tzv. „*händelovský kult*“. Hrabě na zámku nejspíše uskutečnil celé tehdy známé Händelovo dílo. Mnoho jeho skladeb přeložil do němčiny. Jindřich Vilém pořídil od Samuela Arnolda nedokončenou edici Händelovských děl, která ho přišla na 2000 zlatých. Tuto edici následně obohatil o 51 svých opisů a 3 tisky. Mezi důkazy o tom, že tato díla byla zrealizována, jsou například značné počty poznámek, úprav a škrtnů. Aby všechny opisy byly co nejpřesněji a co nejpečlivěji zhotoveny, dohlížel na ně raději sám Jindřich Vilém. Některé přepsané verze si hrabě vedl sám na hudebních zkouškách se svým orchestrem. Během roku 1837, za pouhé 4 měsíce, bylo vyslechnuto v Náměšti více než 12 oratorií a kantát.⁴⁰

---

³⁷ Štědroň Miloš. Antonio Salieri. *Hudební rozhledy*, 2010, roč. 63, č. 9., str. 54

³⁸ Štědroň Miloš. Antonio Salieri. *Hudební rozhledy*, 2010, roč. 63, č. 9., str. 55

³⁹ SEHNAL, Jiří a Jiří VYSLOUŽIL. *Dějiny hudby na Moravě*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 2001, 311 p. ISBN 978-807-2750-214. Str. 126

⁴⁰ POLKA, Pavel. Jindřich Vilém Haugwitz a jeho vztah k dílu hudebního skladatele Georga Friedricha Händela. [online]. 2002 [cit. 2014-05-01]. Dostupné z: http://www.haendel.cz/cdjwhaugwitz_a_gfh.php

Mezi známými díly, která patřila do zámecké sbírky, byl například Mesiáš, Malá óda svatocecilská a Juda Makabejský.

Na Händlových dílech ho zaujal nejvíce náboženský charakter a dramatičnost. Tato díla byla nejvíce hrána mezi roky 1820 – 1840.⁴¹

Haugwitz měl opravdu velmi hluboký vztah k Händlově hudbě, ve kterém nikdy nepolevil a jeho dílům se věnoval celý život. Díky této lásce a jeho rozsáhlé sbírce na zámku, bylo uděleno v roce 1990 zahraniční čestné členství v České Händlově společnosti, jeho potomku Karlu Antonínu Haugwitzovi. O pár dní později mu byla věnována jmenovací listina, ve které stálo: *„K rozhodnutí udělit Vám čestné členství dospěl výbor České Händlovy společnosti nejen s ohledem na výjimečně bohaté kulturní tradice Vašeho starobylého rodu, ale zejména proto, že ve Vaší osobě se tyto umělecké a humanistické snahy, vzdor veškeré nepřízni osudu, vracejí po dlouholetém odmlčení zpět do života“*.⁴²

---

⁴¹ POLKA, Pavel. Jindřich Vilém Haugwitz a jeho vztah k dílu hudebního skladatele Georga Friedricha Händela. [online]. 2002 [cit. 2014-05-01]. Dostupné z: http://www.haendel.cz/cdjwhaugwitz_a_gfh.php

⁴² POLKA, Pavel. Česká Händelova společnost a její vztah k rodu Haugwitzů. Haendel [online]. 2002 [cit. 2014-05-01]. Dostupné z: <http://www.haendel.cz/ed2002hhpolka.php>

7 Popis partitury

Jako zdroje k edici kantáty byly použity tyto rukopisné prameny:

1) Partitura zapsaná ve vázané knize příčného formátu. Ozdobná přední deska má na papírovém štítku nápisy: 200 [stará signatura] / *Cantate / zur Geburtsfeyer / F. H. R. G. Gna. / v. Rieger / [tužkou:] Sei willkommen*. Na titulním listu jsou nápisy: [stará signatura:] 200 / *Cantate / zur Geburtsfeyer des hochgebohrnen Reichs Grafen / Heinrich v. Haugwitz / von / seinem Kapellmeister Gottfried Rieger*. Partitura je zapsaná na 62 nestránkovaných stranách. Na dalších 3 stranách následují hlasy pro trubky a tympány, které nejsou v partituře zapsány.

2) Samostatné party pro vokální hlasy Soprano, Tenore, Basso. V těchto hlasech jsou pozdější textové doplňky svědčící pro aktualizaci skladby pro neznámou oslavenkyni.

Kantáta k narozeninám H. W. Haugwitze je napsána pro deset hudebních nástrojů a čtyři vokální hlasy. Obsazení nástrojů a sboru si můžeme prohlédnout v tabulce níže:

Tabulka 1: Obsazení nástrojů

Nástroj	Klíč
Corni in C	G (houslový)
Flauti	G (houslový)
Oboe	G (houslový)
Fagotti	F (basový)
Clatini in C	G (houslový)
Soprano ^{1mo}	C (sopránový)
Soprano ^{2do}	C (sopránový)
Alto	C (altový)
Tenore	C (tenorový)
Basso	F (basový)
Violino ^{1mo}	G (houslový)
Violino ^{2do}	G (houslový)
Viola	C (violový)

Basso	F (basový)
Timpani in G D	F (basový)

V přeepsané formě partitury je veškeré obsazení v klíčích G a F. Pouze viola je ponechána ve violovém klíči. Převážná část skladby je v tónině G dur a v čtyřčtvrtečním taktu, v některých částech jsou krátké změny do tóniny C dur nebo do tříčtvrtečního taktu.

Celá kantáta se skládá celkem z šesti částí.

Skladba začíná úvodem ad libitum, ve kterém vystupuje sbor doprovázený cembalem, které se již v ostatních částech nevyskytuje, pouze v této úvodní.

V další části je uvedena hlavní melodie, která je interpretována ve smyčcových nástrojích. Viola a kontrabas jsou zde vypsány do jedné notové osnovy, kterou však autor popsal poznámkami, jak se tyto smyčce mají střídat. Zde je také změna klíče i hlasu druhého sopránů na alt. Na konci této skladby mají krátké sólo flétna a hoboj.

Na začátku třetí části kantáty mají velkou pauzu všechny dechové nástroje. Zde má sólo tenor, který je doprovázen smyčcovými nástroji. Ve 29. Taktu této části je alt nahrazen 2. sopránem. Tato část byla nejhůře čitelná.

Ve čtvrté části je změna taktu na šestiosminový. Po celou část má sólo soprán. Doprovod je omezen pouze na hoboj a smyčcové nástroje. V této části je také spousta přírazů, které se v ostatních částech tak často nevyskytují.

Pátá část začíná zpěvem doprovázeným smyčcovými nástroji, které hrají (hlavně housle) téměř pořád trioly.

V závěrečné části se od 23. do 35. taktu mění rytmus z čtyřdobého na třídobý. Housle tu mají sólové části. Závěr je zdůrazněný, všechny nástroje končí notou c.

Na konci partitury byl zvlášť dopsán part pro trubku a tympány.

Pokud nástroje hráli stejné party, používal autor v celé skladbě pro usnadnění značení col (flauti, basso) a všechny společné takty značil přeškrtnutí taktu.

Libreto má zábavnou povahu. Podle zpívaných slov se u kantáty prováděla i divadelní scéna. Vystupovali při ní antická božstva Ceres, Apollón (Phébus) s gráciemi a Pomona. Tato skladba tedy nejspíše sloužila k pobavení šlechticů. Dále jsme u přepisování libreta zjistili z poznámek jednotlivých partů, že tato skladba byla hrána i v nedalekých Dalešicích pro ženu, jejíž jméno není zjištěno. Tento fakt dokladují vypsané záměny například: ihn – sie, sein – ihr, Namniest – Daleschitz.

Kantáta je vlastnictví Moravského zemského muzea v Brně, oddělení hudby, kde ji lze nalézt pod signaturou A 16.863.

8 Kritický aparát

V tabulce níže vidíme poznámky a úpravy, na které jsem narazila během přepisu partitury do programu Finale.

Tabulka 2: Poznámky

Část	Nástroj	Takt	Poznámka
1	viola, housle 1	1, 9	autor značí p, jako pia
1	viola	38	u noty f má být křížek, autor napsal odrážku
1	hoboj	45	první nota opravena z osminové s tečkou na čtvrt'ovou s tečkou
1	fagot	47	chybí odrážka
1	kontrabas	51	doplněn křížek k notě g
1	kontrabas	53	g opraveno na fis
1	flétna	73	u poslední noty c ² doplněna odrážka
1	housle 1	96	c ² doplněn křížek
1	housle 1	98, 99	u not e ¹ doplněn křížek
1	alt	108	alt změněn na druhý soprán
1	alt	117	první nota opravena na fis
1	bas	121	u poslední noty c doplněn křížek
1	kontrabas	121	u poslední noty c doplněn křížek
1	flétna	122	u poslední noty c doplněn křížek
1	hoboj	122	u poslední noty c doplněn křížek
1	soprán	122	u poslední noty c doplněn křížek
1	housle 1	122	u poslední noty c doplněn křížek
2	tenor	10	k notě a přidán křížek
2	hoboj	30	oprava c ² na h ¹
2	hoboj	31	k notě c ² přidán křížek
2	alt	36	poslední čtvrt'ová nota změněna na dvě osminové
2	housle 1	64	k notě d přidán křížek
2	tenor	66	k osminové notě c ² přidán křížek
2	soprán	71	k notě c ² přidán křížek
3	housle 1	14	pomlka čtvrt'ová změněná na osminovou
3	housle 2	14	pomlka čtvrt'ová změněná na osminovou
3	soprán	35	k notě a ¹ doplněn křížek
3	viola	53	druhá osminová pomlka byla navíc, proto byla vymazána
4	housle 2	33	k notě d ² doplněna odrážka
4	tenor	36	druhá, třetí a čtvrtá nota opravena na es, d s odrážkou a c
4	soprán	40	k notě g ² doplněno b
4	housle 1	40	u noty f ² bylo odstraněno b
4	housle 2	46, 47	doplněny odrážky

4	soprán 2	57	k notě g ¹ bylo přidáno b
4	tenor	57	k notě g ² bylo přidáno b
4	housle 2	57	k notě g ¹ bylo přidáno b
4	viola	60	k notě g bylo přidáno b
4	housle 1	65	k notě d ¹ byla doplněna odrážka
5	flétna	1 - 22	flétna hraje o oktávu výše, značeno -
5	hoboj	14 - 22	hraje jako flétna, bez oktávy výše
5	alt	25	první nota opravena na g ¹
5	flétna	36 - 51	flétna hraje o oktávu výše, značeno -
5	flétna	56 - 71	flétna hraje o oktávu výše, značeno -
5	fagot	71	doplněna koruna

9 Libretto

Ad libitum

Guten Morgen, guten Morgen, guten Morgen.

1. Moderato

Sey willkommen Tag, der Feyer
aufbeginnt den Lobgesang,
töne jubelnd goldne Leyer,
halle lieblich Wiederklang.

Bas: in der Harmonie geleite,
Všichni: wollen wir dir huldigen,
Bas: Phöbus stelle sich zur Seite,
Všichni: und mit ihm, und mit ihm die Grazien.

Was nur lebt und sich beweget
auf den Fluren, in dem Hain,
was empfindet, was sich reget,
stimm in unser Loblied ein.

2. Andante

Tenor, Solo: O Tonkunst, deren Zauberkraft
durch alle Wesen dringet,
aus Wildnissen Gefieder macht,
die Menschheit sanft bezwinget,
die, du das Herz zum Mitleid rührst,
wenn sich dein Spiel läßt hören,
und es hinauf zum Himmel führst
in frommer Andacht Chören, in frommer Andacht Chören.
Verleih dem (der) Edlen, der (die) dich ehrt,
die Fülle, die Fülle deiner Gaben.

Všichni: in frommer Andacht Chören
die Fülle, die Fülle deiner Gaben.
Wenn Traurigkeit und Schmerz ihn (sie) stöhrt,
soll dein Gesang ihn (sie) laben, soll dein Gesang ihn (sie) laben.

Tenor: Es tritt auf deinen Wink hervor
der Geist der Harmonie, der Geist der Harmonie.

Všichni: Er schwebe heiter um sein (ihr) Ohr
in süßen Melodien, in süßen Melodien.

3. Andantino.

Sprosset holdselige Künste theures Geschenke des Himmels,
die ihr das Leben verschönert unter den Schutze des Gönners (der Gönnerin Schutze)
freudig in Namniest (Daleschitz)⁴³ auf.

Solo Duo Soprano:

Lohnet im glücklichen Abblühn viel versprechender Kinder.
Was der (die) beste der Väter (Mütter) zu ihrer künft'gen Wohlfahrt
pflanzet mit segnender Hand,
sprosset holdselige Künste theures Geschenke des Himmels,
die ihr das Leben verschönert unter dem Schutze des Gönners (der Gönnerin
Schutze)
freudig in Namniest (Daleschitz) auf.

4. Poco Adagio.

Was die Sterblichen hiernieden kann beglücken und erfreuen,
Frohsinn, Einklang, innern (2 slabiky) Frieden.
Laßt ihm (ihr) Götter, laßt ihm (ihr) Götter angedeihn.

Soprán: Holde Mutter Ceres,

Všichni: gieße über ihn (tenor: ihm, sie) dein Füllhorn aus.

---

⁴³ Míněno trojslabičně: „Nam-ni-est“.

Aus Pomonnes Händen fließe reicher Segen in sein (ihr) Haus,

Tenor: ja, in sein (ihr) Haus.

Warme Regen, Wolcken (tenor, bas: Wolken) streuen

Lebens Kraft auf seine (ihre) Flur,

geben Wachsthum und Gedeihn

allen Früchten der Natur.

Denn von seinen (ihren) milden Händen,

kommt uns jeglicher (strömet reichlicher) Genuß.

Tenor, bas: Ihm ist Wonne auszuspenden

Všichni: seiner (ihrer) Schätze Überfluß.

5. Coro. Allegro assai.

Laßet uns im Hochgesange

jubelnd unsern Dank (Lied) ihm (ihr) weihn,

jubelnd unsern Dank (Lied) ihm (ihr) weihn,

unter frohen Saiten Klängen

töne laut der Zuruf ein.

Adagio.

Wohlfahrt, Segen, Trost und Wonne

ihm (ihr), dem (der) Edlen, Heil und Glück,

seines (ihres) Lebens Mittags Sonne,

weiche nie von ihm (ihr) zurück.

Laßet uns im Hochgesange

jubelnd unsern Dank (Lied) ihm (ihr) weihn.

Wohlfahrt, Segen, Trost und Wonne

ihm (ihr), dem (der) Edlen, Heil und Glück,

seines (ihres) Lebens Mittags Sonne,

weiche nie von ihm (ihr) zurück.

10 Závěr

V této práci jsem se zabývala přepisem rukopisu kantáty, kterou napsal skladatel Gottfried Rieger k narozeninám hraběte Jindřicha Viléma Haugwitze v době, kdy byl jeho kapelníkem na zámku v Náměšti, to je mezi léty 1804 až 1808. Skladba byla pravděpodobně provedena zámeckou kapelou hraběte. Studium partů bylo zjištěno, že skladba nezazněla pouze k narozeninám J. V. Haugwitze, ale ještě minimálně jednou k oslavě neznámé oslavenkyně v nedalekých Dalešicích.

V nové době nebyla kantáta dosud spartována a edičně zpřístupněna. Poprvé tak bylo učiněno v této práci. Digitální sazba byla provedena v programu Finale. Celá skladba měla sloužit nejen k vyjádření pocty hraběti, ale také k pobavení publika, čemuž nasvědčuje libreto. Protože Rieger si partituru psal pro sebe a bezpochyby dohlížel na rozepisování partů, z nichž byla hudba interpretována, místy nevypisoval všechny parametry hudby, které považoval za automatické (posuvky, často nevypsany part violy), což může komplikovat pochopení jeho skladatelského záměru.

Obsazení tohoto díla nasvědčuje tomu, že zámek v Náměšti nad Oslavou byl ve své době na Moravě hudebně velmi významný. Zámecká kapela, rozsáhlá sbírka děl od známých autorů a hudebních nástrojů dokazuje, že hrabě Haugwitz rozvíjel hudební život v této oblasti a mohl si dovolit provozovat podobné skladby velmi často a za různými účely.

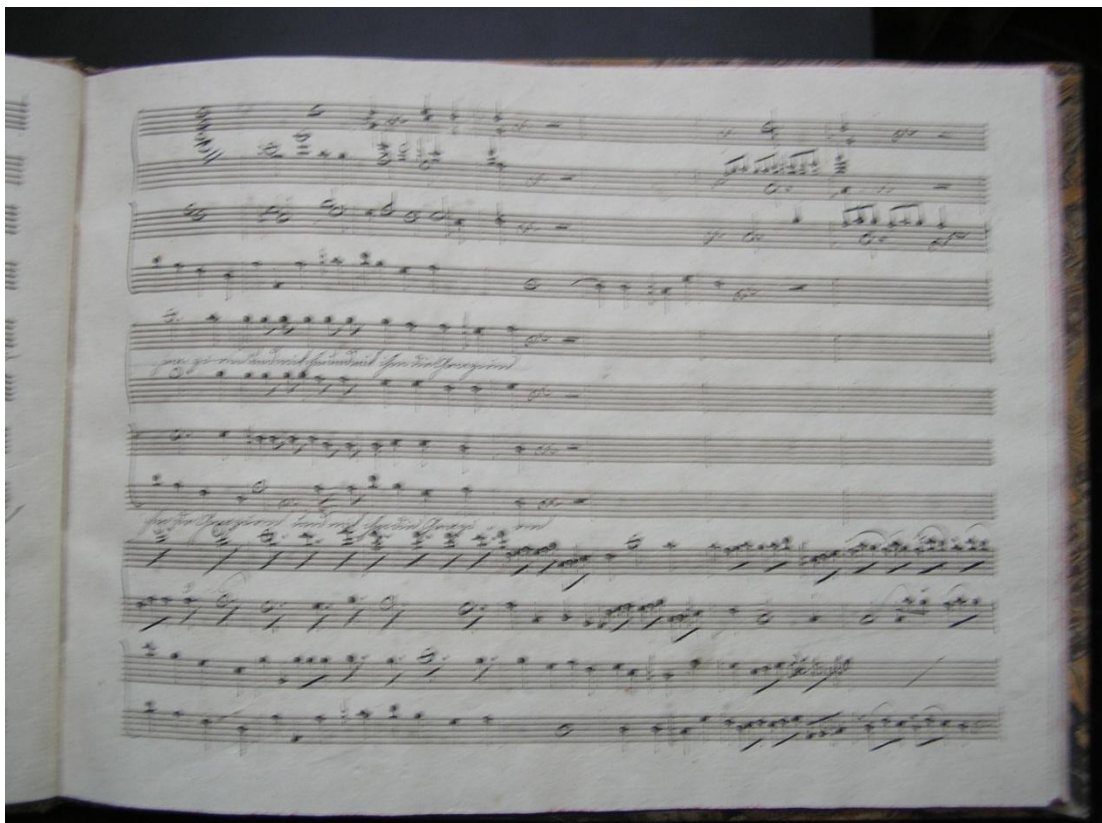
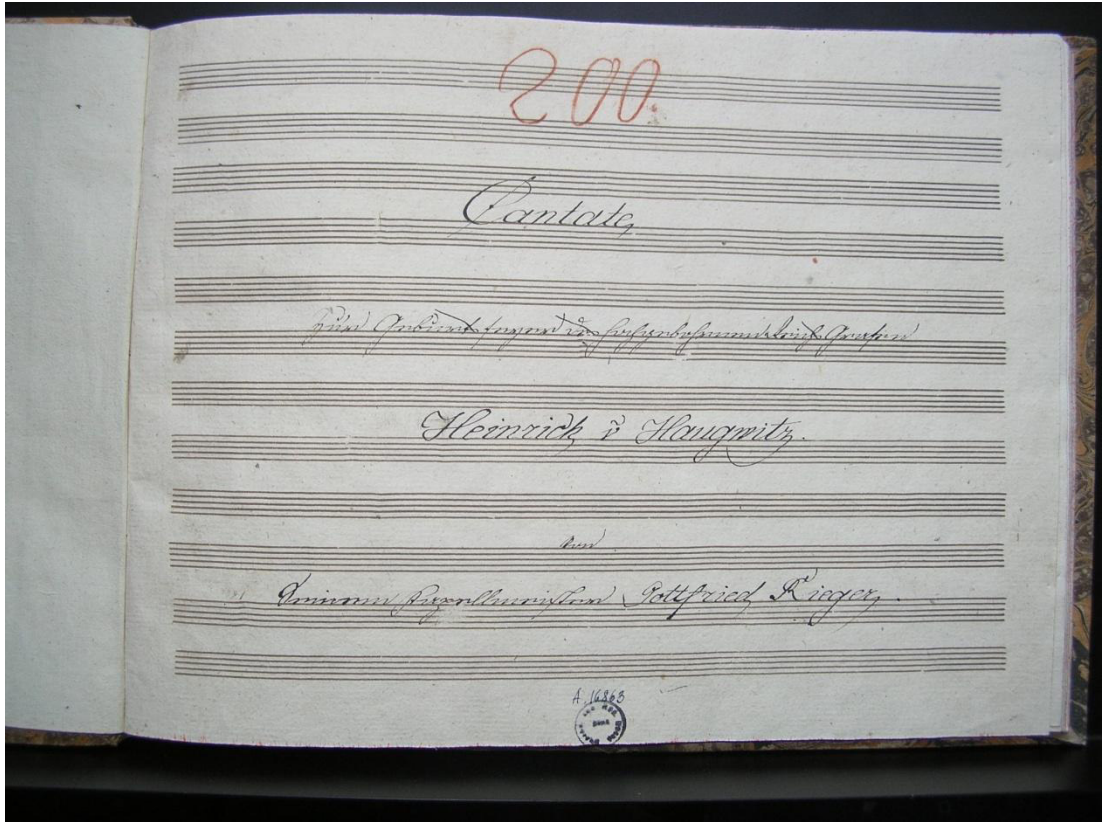
Přepis této kantáty mi umožnil naučit se pracovat v programu Finale a blíže se seznámit s tvorbou dvorního skladatele a kapelníka náměšťské kapely Gottfrieda Riegra a s jeho možnostmi, které mu hrabě a kapela dovolovaly.

11 Seznam literatury

- [1] Kotík Jaromír. *Letopisy rodu Haugwitzů*, Velká Bíteš, 1997
- [2] *Panství Náměšť v proměnách času: obraz v zrcadle evropských dějin*. 1. vyd. Editor Johanna Haugwitz-El Kalak. Telč: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, 2013, 208 s. ISBN 978-809-0424-081.
- [3] Wolny Gregor. *Markgrafschaft Mähren topographisch, statistisch und historisch geschildert*. 3. díl, Brno 1837
- [4] Vetterl Karel. *Bohumír Rieger a jeho doba*, Časopis Matice Moravské, č. 53, 1929
- [5] In: *Haugwitzové a hudba*. Sborník přednášek z muzikologického sympózia konaného na zámku v Náměšti nad Oslavou dne 22. září 2002 v rámci projektu „Vivat musica“ u příležitosti výročí 250 let od zakoupení panství hraběcím rodem Haugwitzů. Náměšť nad Oslavou: Národní památkový ústav, 2003.
- [6] SEHNAL, Jiří a Jiří VYSLOUŽIL. *Dějiny hudby na Moravě*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 2001, 311 p. ISBN 978-807-2750-214.
- [7] Racek Jan, *Oratorien und Kantaten von Georg Friedrich Händel auf dem mährischen Schlosse von Náměšť*. In: Siegmund-Schulze, Walter (Ed.): *Händel-Jahrbuch*, 6. roč, 1960, Georg- Friedrich Händel Gesellschaft. Deutscher Verlag für Musik: Leipzig,
- [8] TROJAN J. : *Kantoři na moravě a ve Slezsku v 17.- 19. století*
- [9] Buš Marek. *Náměšť nad Oslavou – Haugwitzové, Salieri a zámecká kultura dnes*. *Hudební rozhledy*, 2010, roč. 63, č. 8.
- [10] POLKA, Pavel. *Česká Händelova společnost a její vztah k rodu Haugwitzů*. Haendel [online]. 2002 [cit. 2014-05-01]. Dostupné z: <http://www.haendel.cz/ed2002hhpolka.php>
- [11] Štědroň Miloš. *Antonio Salieri*. *Hudební rozhledy*, 2010, roč. 63, č. 9.
- [12] POLKA, Pavel. *Jindřich Vilém Haugwitz a jeho vztah k dílu hudebního skladatele Georga Friedricha Händela*. [online]. 2002 [cit. 2014-05-01]. Dostupné z: http://www.haendel.cz/cdjwhaugwitz_a_gfh.php
- [13] *Duha: Informace o knihách a knihovnách z Moravy* [online]. Brno: Předplatné tisku, s.r.o [cit. 2014-05-01]. ISSN 0862-1985.

[14] Osobnosti. *Encyklopedie dějin města Brna* [online]. 2013 [cit. 2014-05-01].
Dostupné z: [http://encyklopedie.brna.cz/home-
mmb/?acc=profil_Osobnosti&load=10691](http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_Osobnosti&load=10691)

12 Přílohy

Handwritten musical score for a vocal and instrumental ensemble. The score consists of ten staves. The top two staves are for the vocal line, with lyrics written below the notes. The remaining eight staves are for instrumental parts, including strings and woodwinds. The notation is in a historical style, featuring various note values, rests, and dynamic markings.

Handwritten musical score for a string quartet, titled "Alte deutsche Instrumente Quartett". The score is for four instruments: Tenore (Tenor), Violina (Violin), Violoncello (Cello), and Basso (Bass). The top staff is for the Tenor, with lyrics written below it. The other three staves are for the Violin, Cello, and Bass. The score is in a historical style, featuring various note values, rests, and dynamic markings.

Handwritten musical score for a vocal piece with piano accompaniment. The score is written on multiple staves. The vocal line is in the upper part, and the piano accompaniment is in the lower part. The tempo is marked *Adagio*. The lyrics are written below the vocal line: *Amfem Vestm, fterngi, fterngi, lict, und gicant, und und gicant, und*. The score includes various musical notations such as notes, rests, and clefs.

Handwritten musical score for a piece titled "No. 9 d' 4 Sacet." The score is written on multiple staves. The tempo is marked *Allegro*. The score includes various musical notations such as notes, rests, and clefs. The piece is in 4/4 time. The score includes various musical notations such as notes, rests, and clefs.

Tenore. Cantata.

Allibitum. *Ad.*
 Guten Morgen
 Guten Morgen Guten Morgen.

Moderato. *Ad.*
 Paus: Ich will kommen heut in
 Deyn Aufbruch zum Lobgesang dem jubelnd
 Gelim Loben fallen lieblich Wimmern Schrey
 dem jubelnd Gelim Loben fallen lieblich
 Wimmern Schrey wollen wir ein feier
 ynn und mit ihm ein Anzug
 nu und mit ihm ein Anzug = = zinn

7.
 Sub.

Povolení k publikaci kantáty k narozeninám J. V. Haugwitze od Gottfrieda Riegra, který je ve vlastnictví Moravského zemského muzea, oddělení dějin hudby, vydala Mgr. Simona Šindlářová.

EDICE

Cantate zur Geburtsfeyer des hochgebohrnen Reichs Grafen

Heinrich von Haugwitz

von seinem Kapellmeister

Gottfried Rieger

Cantate

Gottfried Rieger

Ad libitum

The musical score is written for Soprano, Alto, Tenore, Basso, and Cembalo. It is in the key of D major (one sharp) and common time. The tempo is marked *Ad libitum*. The Soprano part begins with a rest in the first three measures, followed by a melodic line in the fourth and fifth measures. The Alto, Tenore, and Basso parts enter in the second measure with a rhythmic accompaniment. The lyrics are: "Gut-ten Mor-gen, gut-ten Mor-gen, gut-ten Mor-gen." The Cembalo part provides a simple accompaniment with a bass line of quarter notes. A fermata is placed over the final note of the Soprano part in the fifth measure.

Soprano
Alto
Tenore
Basso
Cembalo

Gut-ten Mor-gen, gut-ten Mor-gen, gut-ten Mor-gen.

Ad libitum

Cantate

Nro. 1

Gottfried Rieger

Moderato

Corn
Moderato

Trombe
Moderato

Tympani
Moderato

Flauti
Moderato

Oboe
Moderato

Fagotti
Moderato

Soprano
Moderato

Alto
Moderato

Tenore
Moderato

Basso
Moderato

Violino 1
Moderato

Violino 2
Moderato

Viola
Moderato

Basso
Moderato

V 1

V 2

Va

5

p

p

Ob

V 1

V 2

Va

Bs

10

p

Fl

Ob

Fag

V 1

V 2

Va

Bs

15

p

Fl

Ob

Fag

V 1

V 2

Bs

20

Violoncello

Fl

Ob

V 1

V 2

Bs

violoncello

pizzicato basso

Fl

V 1

V 2

Bs

25

violoncello

basso

sfz

sfz

sfz

4

30

V 1

V 2

Va

Bs

sfz

sfz

Detailed description: This system contains measures 30 through 34. The key signature has one sharp (F#). The V1 part features a melodic line with slurs and accents, including a *sfz* marking. The V2 part provides harmonic support with chords and moving lines. The Va and Bs parts are in bass clef, with the Va part also marked *sfz*. The music concludes with a final chord in measure 34.

35

V 1

V 2

Va

Bs

sfz

sfz

sfz

Detailed description: This system contains measures 35 through 39. The V1 part continues its melodic development with slurs and accents, featuring three *sfz* markings. The V2 part maintains a steady harmonic accompaniment. The Va and Bs parts provide a solid bass foundation with chords and rhythmic patterns.

40

V 1

V 2

Va

Bs

sfz

sfz

Detailed description: This system contains measures 40 through 44. The V1 part shows further melodic evolution with slurs and accents, including two *sfz* markings. The V2 part continues with harmonic accompaniment. The Va and Bs parts provide a consistent bass line, with the Va part showing some rhythmic activity in the later measures.

Fl
Ob
Fag

Musical score for Flute (Fl), Oboe (Ob), and Bassoon (Fag). The Flute part features a melodic line with slurs and accents. The Oboe part has a similar melodic line. The Bassoon part has a low, sustained line with a slur and an accent.

V 1
V 2
Va
Bs

45

sfz *sfz*

Musical score for Violins 1 (V 1), Violins 2 (V 2), Viola (Va), and Bass (Bs). The Violin 1 part has a melodic line with slurs and accents. The Violin 2 part has a similar melodic line. The Viola and Bass parts have a low, sustained line with slurs and accents. The number 45 is written above the Violin 1 staff. The dynamic marking *sfz* is written below the Viola and Bass staves.

Fl
Ob
Fag

Musical score for Flute (Fl), Oboe (Ob), and Bassoon (Fag). The Flute part has a melodic line with slurs and accents. The Oboe part has a similar melodic line. The Bassoon part has a low, sustained line with slurs and accents.

V 1
V 2
Va
Bs

50

sfz *sfz*

Musical score for Violins 1 (V 1), Violins 2 (V 2), Viola (Va), and Bass (Bs). The Violin 1 part has a melodic line with slurs and accents. The Violin 2 part has a similar melodic line. The Viola and Bass parts have a low, sustained line with slurs and accents. The number 50 is written above the Violin 1 staff. The dynamic marking *sfz* is written below the Violin 1 and Bass staves.

Fl
Ob
Fag

55

V 1
V 2
Va
Bs

sfz *sfz* *sfz* *ff*

ff
ff
ff
ff

Detailed description: This is a page of a musical score for woodwinds and strings. The woodwind section (top) includes Flute (Fl), Oboe (Ob), and Bassoon (Fag). The string section (bottom) includes Violin 1 (V 1), Violin 2 (V 2), Viola (Va), and Bass (Bs). The score is in 3/4 time and the key signature has one sharp (F#). The woodwinds have rests for the first two measures, followed by a melodic line in the third measure. The strings play a rhythmic accompaniment of quarter notes. Dynamic markings include *sfz* (sforzando) and *ff* (fortissimo). A rehearsal mark '55' is placed above the first measure of the string section.

60

Cor
ff

Trb
ff

Tymp
ff

Fl
ff

Ob
ff

Fag
ff

V 1

V 2

Va

Bs

60

3

3

3

Cor

Trb

Tymp

Fl

Ob

Fag

V 1

V 2

Va

Bs

Fl

Ob

V 1

V 2

Va

Bs

violoncello

70

Cor

Trb

Tymp

Fl

Ob

Fag

70

S

A

T

B

Sey will-kom - men, Tag der Fe - yer auf - be - ginnt den Lob - ge - sang,

f

f

f

70

V 1

V 2

Va

Bs

f

f

f

75

Cor

Trb

Tymp

Fl

Ob

Fag

p

75

S

A

T

B

tö - ne ju - belnd, gold - ne Le - yer, hal - le lieb - lich Wie - der - klang,

tö - ne ju - belnd, gold - ne Le - yer, hal - le lieb - lich Wie - der - klang,

tö - ne ju - belnd, gold - ne Le - yer, hal - le lieb - lich Wie - der - klang,

tö - ne ju - belnd, gold - ne Le - yer, hal - le lieb - lich Wie - der - klang,

V 1

V 2

Va

Bs

p

p

Musical score for five instruments: Fag (Bassoon), V1 (Violin I), V2 (Violin II), Va (Viola), and Bs (Bass). The score is in 3/4 time and G major. The Fag part consists of four whole notes. The V1 part features a melodic line with triplets and a dynamic marking of *p*. The V2 part plays a rhythmic pattern of eighth notes with triplets. The Va part has a sustained chord with a dynamic marking of *p*. The Bs part has a sustained chord with a dynamic marking of *p*. The score is divided into four measures.

Cor

Fl

Ob

Fag

S

A

T

B

tö - ne ju - belnd, gold - ne Le - yer, hal - le lieb - lich

tö - ne ju - belnd, gold - ne Le - yer, hal - le lieb - lich

tö - ne ju - belnd, gold - ne Le - yer, hal - le lieb - lich

tö - ne ju - belnd, gold - ne Le - yer, hal - le lieb - lich

V 1

V 2

Va

Bs

85

Cor

Fl

Ob

Fag

f

85

S

Wie-der-klang. wol-len

A

Wie-der-klang. wol-len

T

Wie-der-klang. wol-len

B

Wie-der-klang. In der Har-mo-nie ge - lei - te, wol-len wir dir hul - di -

85

V 1

V 2

Va

Bs

p

90

Cor

Fl

Ob

Fag

90

S

A

T

B

wir dir hul - di - gen,

wir dir hul - di - gen,

wir dir hul - di - gen,

gen, Phö-bus ste- lle sich zu Sei - te, und mit ihm die

90

V 1

V 2

Va

Bs

f

p

f

p

f

p

95

Cor

Fl

Ob

Fag

f

95

S

A

T

B

f und mit ihm die Gra - zi - en, und mit ihm, und mit

f und mit ihm die Gra - zi - en. und mit ihm und mit

f und mit ihm die Gra - zi - en. und mit ihm und mit

Gra - zi - en und mit ihm die Gra - zi - en und mit

95

V 1

V 2

Va

Bs

f

f

f

100

Cor

Fl

Ob

Fag

100

S

A

T

B

ihm die Gra - zi - en.

ihm die Gra - zi - en.

ihm die Gra - zi - en.

ihm die Gra - zi - en.

100

V 1

V 2

Va

Bs

105

V 1

V 2

Va

Bs

110

Cor

Trb

Tymp

Fl

Ob

Fag

110

S

A

T

B

Was nur lebt und sich be-we - get auf den Flu - ren, in dem Hain,

Was nur lebt und sich be-we - get auf den Flu - ren in dem Hain,

Was nur lebt und sich be-we - get auf den Flu - ren in dem Hain,

Was nur lebt und sich be-we - get auf den Flu - ren in dem Hain

f

f

f

f

f

110

V 1

V 2

Bs

f

f

f

115

Cor

Trb

Tymp

Fl

Ob

Fag

115

S

A

T

B

was emp - fin - det, stimm in un - ser Lob - lied ein.

was emp - fin - det, was sich re - get, stimm in un - ser Lob - lied ein.

was emp - fin - det, was sich re - get, stimm in un - ser Lob - lied ein.

was - emp - fin - det, was sich re - get, stimm in un - ser Lob - lied ein.

115

V 1

V 2

Va

Bs

120

Cor

Trb

Tymp

Fl

Ob

Fag

120

S

A

T

B

Was nur lebt und sich be - we - get auf den Flu - ren in dem Hain was -

Was nur lebt und sich be - we - get auf den Flu - ren in dem Hain, was emp -

Was nur lebt und sich be - we - get auf den Flu - ren in dem Hain,

120

V 1

V 2

Va

Bs

was emp -

Cor

Trb

Tymp

Fl

Ob

Fag

S

A

T

B

emp - fin - det, stimm in un - ser Lob - lied ein, in un - ser Lob - lied

fin - det, stimm in un - ser Lob - lied ein, in un - ser Lob - lied

was emp - fin - det, stimm in un - ser Lob - lied ein, in un - ser Lob - lied

fin - det, was sich re - get, stimm in un - ser Lob - lied en, in un - ser Lob - lied

V 1

V 2

Va

Bs

130

Cor

Trb

Tymp

Fl

Ob

Fag

Solo

130

S

A

T

B

ein, Lob - lied ein, Lob - lied ein.

130

V 1

V 2

Va

Bs

p

Cor

Trb

Tymp

Fl

Ob

Fag

Musical score for woodwinds: Cor, Trb, Tymp, Fl, Ob, Fag. The Flute part features a series of triplets in the first two measures, followed by a melodic line with a slur and a triplet. The Oboe part has a "Solo primo" marking and a triplet in the third measure. The other parts are mostly rests.

S

A

T

B

Musical score for voices: Soprano (S), Alto (A), Tenor (T), Bass (B). All parts are mostly rests.

V1

V2

Va

Bs

Musical score for strings: Violin 1 (V1), Violin 2 (V2), Viola (Va), Bass (Bs). The Violin parts have melodic lines with triplets. The Viola and Bass parts have more rhythmic accompaniment.

Cantate

Nro. 2

Gottfried Rieger

Andante

This musical score is for the second movement, 'Cantate', by Gottfried Rieger, marked 'Andante'. The score is arranged for a full orchestra and vocal soloists. The orchestral parts include Corni, Trombe, Tympani, Oboe, Flauti, Fagotti, Violino 1, Violino 2, Viola, and Basso. The vocal parts include Soprano, Alto, Tenore, and Basso. The score is divided into three measures. The Flauti part has a dynamic marking of *p* (piano) in the third measure. The Violino 1, Violino 2, Viola, and Basso parts also have dynamic markings of *p* at the beginning of the first measure. The Flauti part has a dynamic marking of *p* in the third measure. The vocal parts are mostly silent, with some rests and a few notes in the Soprano and Alto parts in the third measure.

Fl

Solo

T

8 O Ton - kunst, de - ren Zau - ber - kraft durch

V 1

V 2

Va

Bs

T

8 al - le We - sen drin - get aus Wild - nis - sen Ge - fie - der macht die

V 1

V 2

Va

Bs

T

8 Mensch - heit sanft be - zwin - get die, du das Herz zum

V 1

V 2

Va

Bs

T 8 Mit - leid rührst. Wenn sich dein Spiel lässt hö-ren und es hin-auf zum

V 1 20

V 2

Va

Bs

T 8 Him - mel führst in from - mer An - dacht Chö -

V 1 25

V 2

Va

Bs

30

Cor

Ob

Fl

Fag

30

S

A

T

B

f in from-mer An - dacht Chö - ren.

f in from-mer An - dacht Chö - ren.

ren₈ in from-mer An - dacht Chö - ren. Ver - leih dem Ed - len,

f in from-mer An - dacht Chö - ren.

30

V 1

V 2

Va

Bs

f

f

f

f

p

p

Cor
 Trb
 Tymp
 Ob
 Fl
 Fag
 S
 A
 T
 B
 V 1
 V 2
 Va
 Bs

35
f Die Fül - le, die Fül - le, die Fül - le dei - ner Ga - ben. *p* Wenn
f Die Fül - le, die Fül - le, die Fül - le dei - ner Ga - ben. *p* Wenn
 der dich ehrt, Die Fül - le, die Fül - le, die Fül - le dei - ner Ga - ben. *p* Wenn
f Die Fül - le, die Fül - le, die Fül - le dei - ner Ga - ben. *p*

Fl

Fag

S
Trau - rig - keit und Schmerz ihn stöht, soll

A
Trau - rig - keit und Schmerz ihn stöht, soll

T
Trau - rig - keit und Schmerz ihn stöht,

B
und Schmerz ihn stöht,

V 1
pp

V 2
pp

Va
pp

Bs
pp

Fl

Fag

S

A

T

B

45

dein Ge - sang ihn la - ben, soll dein Ge -

dein Ge - sang ihn la - ben, soll dein Ge -

soll dein Ge - sang ihn la - ben, soll dein Ge -

V 1

V 2

Va

Bs

45

50 55

S
sang ihn la - ben.

A
sang ihn la - ben.

T
sang ihn la - ben.

B
sang ihn la - ben.

V 1
50 55
sfz

V 2

Va

T
Es tritt auf dei - nen Wink her - vor der Geist der Har-mo-

V 1
60

V 2

Va

Bs

T
nie, der Geist der Har-mo - nie. Er schwe-be hei-ter um sein Ohr in

V 1
65

V 2

Va

Bs

Cor

Ob

Fl

Fag

f

70

S

A

T

B

f

f

f

f

f

f

f

f

f

Er schwe - be hei - ter um sein Ohr in

Er schwe - be hei - ter um sein Ohr in

sus - sen Me - lo - dien. Er schwe - be hei - ter um sein Ohr in

Er schwe - be hei - ter um sein Ohr in

V 1

V 2

Va

Bs

f

f

f

f

f

f

f

f

f

f

f

f

f

f

Cor

Trb

Tymp

Ob

Fl

Fag

S
süs - sen Me - lo - dien, in süs - sen Me - lo - dien.

A
süs - sen Me - lo - dien, in süs - sen Me - lo - dien.

T
süs - sen Me - lo - dien, in süs - sen Me - lo - dien.

B
süs - sen Me - lo - dien, in süs - sen Me - lo - dien.

V 1

V 2

Va

Bs

p

75

Cor

Trb

Tymp

Ob

Fl

Fag

Detailed description: This system contains six staves. The Flute (Fl) staff has a melodic line starting in the second measure with a half note, followed by eighth notes and sixteenth notes. The other staves (Cor, Trb, Tymp, Ob, Fag) contain rests for the duration of the system.

75

S

A

T

B

Detailed description: This system contains four vocal staves. All staves (Soprano, Alto, Tenor, Bass) contain rests for the duration of the system.

75

V 1

V 2

Va

Bs

p

Detailed description: This system contains four string staves. Violin 1 (V 1) has a melodic line with slurs. Violin 2 (V 2) has a rhythmic accompaniment. Viola (Va) and Bass (Bs) also have accompaniment. Dynamics include piano (*p*) in the Violin 2, Viola, and Bass parts.

Cantate

Nro. 3

Gottfried Riegger

Andantino

Oboe

Soprano

Violin

Violin II

Viola

Contrabass

pizzicato

violoncello

basso

Detailed description: This system contains the first six staves of the score. The Oboe staff begins with a melodic line starting in the fourth measure. The Soprano staff is silent. The Violin, Violin II, Viola, and Contrabass staves all play a rhythmic pattern of eighth notes, marked 'pizzicato'. The Contrabass staff is also labeled 'violoncello' and 'basso'.

Ob.

S

Vln.

Vln. II

Vla.

Cb.

Spros-set hold-se-li-ge Kün-ste treu-res Ge-schen-ke des Him-mels,

Detailed description: This system contains the next six staves. The Soprano staff has lyrics: 'Spros-set hold-se-li-ge Kün-ste treu-res Ge-schen-ke des Him-mels,'. The Oboe staff continues its melodic line. The Violin, Violin II, Viola, and Contrabass staves continue their pizzicato accompaniment. Measure numbers 7, 8, 9, 10, 11, and 12 are indicated above the staves.

13

Ob.

S

die ihr das Le-ben ver - schö - nert un-ter den Schut-ze des Gön - ners freu-dig in Nam-ni-est auf.

Vln.

Vln. II

Vla.

Cb.

19

Ob.

S

col arco

pizzicato

Vln.

Vln. II

Vla.

Cb.

25

Ob.

S. *Due Soprani*

Loh - net im glück - li - chen Af - blühn viel ver - spre - chen - der Kin - der.

Vln. *col arco*

Vln. II *col arco*

Vla. *col arco*

Cb. *col arco*

31

Ob.

S.

Was der be - ste der Vä - ter zu ih - rer künft' gen Wohl - fahrt pflan - zet mit seg - nen - der Hand,

Vln.

Vln. II

Vla.

Cb.

38

Ob.

S

pflan-zet mit seg-nen - der Hand, spros-set hold-se-li-ge Kün - ste theu - res Ge-schen-ke des Him - mels,

Vln.

pizzicato

Vln. II

pizzicato

Vla.

pizzicato

Cb.

pizzicato

44

Ob.

S

die ihr das Le-ben ver - schö - nert un - ter dem Schut-ze des Gön - ners freu-dig in Nam-ni - est auf,

Vln.

col arco

Vln. II

col arco

Vla.

col arco

Cb.

col arco

50

Ob.

S

freu - dig in Nam - ni - est auf.

Vln.

Vln. II

Vla.

Cb.

pizzicato

56

Ob.

S

Vln.

Vln. II

Vla.

Cb.

col arco

Cantate

Nro. 4

Gottfried Rieger

Adagio

The musical score is arranged in two systems. The first system contains the vocal parts: Soprano, Alto, Tenore, and Basso. Each vocal line begins with a whole rest, indicating that the vocalists are silent for this section. The second system contains the instrumental parts: Violino 1, Violino 2, Viola, and Basso. The Violino 1 part features a melodic line with a *p* dynamic marking. The Violino 2 part plays a rhythmic accompaniment of eighth notes with triplets, also marked *p*. The Viola part provides harmonic support with sustained chords, marked *p*. The Basso part plays a simple bass line with quarter notes, marked *p*. The key signature is three flats (B-flat, E-flat, A-flat) and the time signature is common time (C).

5

S
A
T
B

Was die Sterb - li -

Was die

Was die

Was die Sterb -

5

V 1
V 2
Va
Bs

10

S
A
T
B

chen hier - nie - den kann be - glück - en

Sterb - li - chen hier - nie - den kann be - glück - en

Sterb - li - chen hier - nie - den kann be -

li - chen hier - nie - den kann be - glück - en

10

V 1
V 2
Va
Bs

S und er - freuen, Froh - sinn, Ein - klang,
 A und er - freuen, Froh - sinn, Ein - klang,
 T glück - en und er - freuen, Froh - sinn, Ein - klang,
 B und er - freuen, Froh - sinn, Ein - klang,

V1
 V2
 Va
 Bs

f

f

S in - nern Frie - den. Lasst ihm Göt - ter,
 A in - nern Frie - den. Lasst ihm
 T in - nern Frie - den.
 B in - nern Frie - den. Lasst ihm

V1
 V2
 Va
 Bs

p

p

S
lasst ihm Göt - ter an - ge -

A
Göt - ter,

T
Lasst ihm Göt - ter an - ge -

B
Göt - ter an - ge - deihn, lasst ihm

V 1

V 2

Va

Bs

25

S
deihn, lasst ihm Göt - ter an - ge - deihn, lasst ihm

A
lasst ihm Göt - ter an - ge - deihn,

T
deihn, lasst ihm an - ge - deihn an - ge - deihn, lasst ihm

B
Göt - ter an - ge - deihn, lasst ihm Göt - ter an - ge - deihn, lasst ihm

V 1

V 2

Va

Bs

30

S Göt - ter an - ge - deihn.

A Göt - ter an - ge - deihn.

T Göt - ter an - ge - deihn.

B Göt - ter an - ge - deihn.

V1 *f* 3 3 3

V2 *f* 3 3 3

Va *f* 3 3 3

Bs *f* 3 3 *p*

35

S Hol - de Mut - ter Ce - res, gies - se üb - er

A Hol - de Mut - ter Ce - res, gies - se üb - er

T gies - se üb - er ihn

B gies - se üb - er ihn

V1 *p* 35

V2 *p*

Va *p*

Bs *p*

S
ihn dein Füll-horn aus. Aus

A
ihn dein Füll-horn aus.

T
dein Füll-horn aus. Aus Po - mon - nes Hän - den

B
dein Füll-horn aus.

V 1

V 2

Va

Bs

S
Po - mon - nes Hän - den flies - se rei - cher

A
Aus Po - mon - nes Hän - den flies - se rei - cher

T
flies - se rei - cher

B
Aus Po - mon - nes Hän - den fliesse rei - cher

V 1

V 2

Va

Bs

45

S
Se - gen in sein Haus

A
Se - gen in sein Haus, ja in sein Haus.

T
Se - gen in sein Haus, ja in sein Haus.

B
Se - gen in sein Haus

V1
f

V2
f

Va
f

Bs
f

p

p

p

50

S
pp War-me Re - gen, Wolck - en

A
pp War-me Re - gen, Wolck - en

T
pp War-me Re - gen, Wolck - en

B
War-me Re - gen, Wolck - en

V1

V2

Va

Bs

S
streu-en. Le-bens Kraft auf sei - ne Flur, ge-ben

A
streu-en. Le-bens Kraft auf sei - ne Flur,

T
streu-en. Le-bens Kraft auf sei - ne Flur,

B
streu-en. Le-bens Kraft auf sei - ne Flur,

V 1

V 2

Va

Bs
violoncello
basso

55

S
Wachs-thum und Ge - deihn al-len Früch-ten der Na - tur, ge-ben

A
ge-ben Wachs-thum und Ge - deihn al-len Früch-ten der Na -

T
ge - ben Wachs - thum und Ge - deihn

B
ge - ben Wachs - thum und Ge - deihn

55

V 1

V 2

Va

Bs

60

S Wachs - thum und Ge - deihn al - len Früch - ten der Na - tur, al - len

A tur, ge - ben Wachs - thum und Ge - deihn und Ge - deihn al - len

T al - len Früch - ten der Na - tur. al - len

B al - len Früch - ten der Na - tur. al - len

60

V1

V2

Va

Bs

65

S Früch - ten - der - Na - tur, al - len Früch - ten der Na - tur.

A Früch - ten der Na - tur, al - len *f* Früch - ten der Na - tur.

T Früch - ten der na - tur, al - len *f* Früch - ten der Na - tur.

B Früch - ten - der - Na - tur, al - len *f* Früch - ten der Na - tur.

65

V1

V2

Va

Bs

Musical score for measures 67-70. The vocal parts (Soprano, Alto, Tenor, Bass) are silent, indicated by a horizontal line with a bar. The instrumental parts include Violin I (V1), Violin II (V2), Viola (Va), and Bassoon (Bs). The score features complex rhythmic patterns with triplets and sixteenth notes. A dynamic marking of *p* (piano) is present. Measure 70 is marked with a fermata.

Musical score for measures 71-74. The vocal parts (Soprano, Alto, Tenor, Bass) have lyrics. The instrumental parts (V1, V2, Va, Bs) continue with their respective parts. The lyrics are: "Denn von sei-nen mil-den Hän-den, kommt uns". The instrumental parts include triplets in V1 and V2, and a steady bass line in Bs.

75

S
A
T
B

kommt uns je - gli - cher Ge - nuss.
je - gli - cher Ge - nuss.
je - gli - cher Ge - nuss.
Ihm ist
Ihm ist
Ihm ist

75

V 1
V 2
Va
Bs

S
A
T
B

Sei - ner Schät -
Won - ne aus - zu - spen - den sei - ner Schät - ze,
Won - ne aus - zu - spen - den sei - ner Schät -
Won - ne aus - zu - spen - den sei - ner

V 1
V 2
Va
Bs

es
cresc
f
f
f

S
A
T
B

ze Über - fluss.
Schät - ze Über - fluss.
ze Über - fluss.
Schät - ze Über - fluss.

p

V 1
V 2
Va
Bs

p

S
A
T
B

V 1
V 2
Va
Bs

p

Cantate

Nro. 5

Gottfried Rieger

Allegro assai

This musical score is for the piece "Cantate" (Nro. 5) by Gottfried Rieger, marked "Allegro assai". The score is arranged for a full orchestra and vocal soloists. The orchestral parts include:

- Corni** (Cornets): Treble clef, playing a melodic line starting with a forte (*f*) dynamic.
- Trombe** (Trumpets): Treble clef, playing a sustained chord.
- Timpani** (Timpani): Bass clef, playing a sustained chord.
- Flauti** (Flutes): Treble clef, playing a rhythmic pattern of eighth notes, starting with a forte (*f*) dynamic.
- Oboe**: Treble clef, playing a melodic line with a forte (*f*) dynamic.
- Fagotti** (Bassoons): Bass clef, playing a melodic line with a forte (*f*) dynamic.
- Violino 1** (Violin I): Treble clef, playing a rhythmic pattern of eighth notes, starting with a forte (*f*) dynamic.
- Violino 2** (Violin II): Treble clef, playing a sustained chord with a forte (*f*) dynamic.
- Viola**: Alto clef, playing a sustained chord with a forte (*f*) dynamic.
- Basso** (Double Bass): Bass clef, playing a sustained chord with a forte (*f*) dynamic.

The vocal soloists are represented by four staves:

- Soprano**: Treble clef, with a whole rest.
- Alto**: Treble clef, with a whole rest.
- Tenore**: Treble clef, with a whole rest.
- Basso**: Bass clef, with a whole rest.

The score is in common time (C) and features a variety of dynamics, including forte (*f*), throughout the piece.

5

Cor

Tr

Tymp

Fl

Ob

Fag

S

A

T

B

V 1

V 2

Va

Bs

f Las - set uns im Hoch - ge - san - ge ju - belnd un - sern Dank ihm

f Las - set uns im Hoch - ge - san - ge ju - belnd un - sern Dank ihm

f Las - set uns im Hoch - ge - san - ge ju - belnd un - sern Dank ihm

f Las - set uns im Hoch - ge - san - ge ju - belnd un - sern Dank ihm

10

Cor

Tr

Tymp

Fl

Ob

Fag

S

A

T

B

V 1

V 2

Va

Bs

weihn, ju - belnd un - sern Dank ihm

weihn, ju - belnd un - sern Dank ihm

weihn, ju - belnd un - sern Dank ihm

weihn, ju - belnd un - sern Dank ihm

Cor

Tr

Tymp

Fl

Ob *col flaute loco*

Fag

S

A

T

B

weihn, un - ter fro - hen Sai - ten Klan - gen Tö - ne laut der Zu - ruf

weihn, un - ter fro - hen Sai - ten Klan - gen Tö - ne laut der Zu - ruf

weihn, un - ter fro - hen Sai - ten Klan - gen Tö - ne laut der Zu - ruf

weihn, un - ter fro - hen Sai - ten Klan - gen Tö - ne laut der Zu - ruf

V 1

V 2

Va

Bs

Cor

Tr

Tymp

Fl

Ob

Fag

S

A

T

B

ein. Un - ter froh - en Sai - ten Klan - gen Tö - ne laut der Zu - ruf

ein. Un - ter froh - en Sai - ten Klan - gen Tö - ne laut der Zu - ruf

ein. Un - ter froh - en Sai - ten Klan - gen Tö - ne laut der Zu - ruf

ein. Un - ter froh - en Sai - ten Klan - gen Tö - ne laut der Zu - ruf

V 1

V 2

Va

Bs

Adagio

Cor

Tr

Tymp

Fl

Ob

Fag

S

A

T

B

ein, der Zu - ruf ein. Wohl - fahrt, *p*

ein, der Zu - ruf ein. Wohl - fahrt, *p*

ein, der Zu - ruf ein. Wohl - fahrt, *p*

ein, der Zu - ruf ein. Wohl - fahrt, *p*

Solo

V 1

V 2

Va

Bs

25

Cor

Tr

25

Tymp

25

Fl

Ob

Fag

S

25

Se - gen,   Trost und Won - ne   ihm, dem

A

Se - gen,   Trost und Won - ne   ihm, dem

T

Se - gen,   Trost und Won - ne   ihm, dem

B

Se - gen,   Trost und Won - ne   ihm, dem

V 1

25

V 2

Va

Bs

Cor

Tr

Tymp

Fl

Ob

Fag

S

A

T

B

Ed - len, Heil und Glück,

Ed - len, Heil und Glück,

Ed - len, Heil und Glück,

Ed - len, Heil und Glück,

V 1

V 2

Va

Bs

30

f

f

f

f

Cor

Tr

Tymp

Fl

Ob

Fag

S

A

T

B

sei - nes Le - bens Mit - tags Son - ne, wei - che nie von ihm zu rück.

p *sfz* *ff*

sei - nes Le - bens Mit - tags Son - ne, wei - che nie von ihm zu rück.

p *sfz* *ff*

sei - nes Le - bens Mit - tags Son - ne, wei - che nie von ihm zu rück.

p *sfz* *ff*

sei - nes Le - bens Mit - tags Son - ne, wei - che nie von ihm zu rück.

p *sfz* *ff*

V 1

V 2

Va

Bs

Tempo primo

Cor

Tr

Tymp

Fl

Ob

Fag

S

A

T

B

V 1

V 2

Va

Bs

f Las - set uns im Hoch - ge - san - ge ju - belnd un - sern Dank ihm

f Las - set uns im Hoch - ge - san - ge ju - belnd un - sern Dank ihm

Las - set uns im Hoch - ge - san - ge ju - belnd un - sern Dank ihm

f Las - set uns im Hoch - ge - san - ge ju - belnd un - sern Dank ihm

f

40

Cor

Tr

Tymp

Fl

Ob

Fag

S

A

T

B

V 1

V 2

Va

Bs

weihn, ju - belnd un - sern Dank ihm

weihn, ju - belnd un - sern Dank ihm

weihn, ju - belnd un - sern Dank ihm

weihn, ju - belnd un - sern Dank ihm

45

Cor

Tr

Tymp

Fl

Ob

Fag

45

S

A

T

B

weihn un - tern froh - en Sai - ten Klan - gen tö - ne laut der Zu - ruf

weihn un - tern froh - en Sai - ten Klan - gen tö - ne laut der Zu - ruf

weihn, un - tern froh - en Sai - ten Klan - gen tö - ne laut der Zu - ruf

weihn un - tern froh - en Sai - ten Klan - gen tö - ne laut der Zu - ruf

V 1

V 2

Va

Bs

Cor

Tr

Tymp

Fl

Ob

Fag

S

A

T

B

ein, un - ter froh - en Sai - ten Klan - gen tö - ne laut der Zu - ruf

ein, un - ter froh - en Sai - ten Klan - gen tö - ne laut der Zu - ruf

ein, un - ter froh - en Sai - ten Klan - gen tö - ne laut der Zu - ruf

ein, un - ter froh - en Sai - ten Klan - gen tö - ne laut der Zu - ruf

V 1

V 2

Va

Bs

Cor

Tr

Tymp

Fl *loco*

Ob

Fag

S

A

T

B

ein, tö - ne laut der Zu - ruf ein

ein, tö - ne laut der Zu - ruf

ein, tö - ne laut der Zu - ruf

ein, tö - ne laut der Zu - ruf

V 1

V 2

Va

Bs

Cor
 Tr
 Tymp
 Fl
 Ob
 Fag
 S
 A
 T
 B
 V 1
 V 2
 Va
 Bs

Wohl-fahrt, Se - gen, Trost und Won - ne ihm, dem Ed - len, Heil und
 Wohl-fahrt, Se - gen, Trost und Won - ne ihm, dem Ed - len, Heil und
 Wohl-fahrt, Se - gen, Trost und Won - ne ihm, dem Ed - len, Heil und
 Wohl-fahrt, Se - gen, Trost und Won - ne ihm, dem Ed - len, Heil und

60

Cor

Tr

Tymp

Fl

Ob

Fag

S

A

T

B

V 1

V 2

Va

Bs

Glück, sei - nes Le - bens Mit - tags Son - ne, wei - che

Glück, sei - nes Le - bens Mit - tags Son - ne, wei - che

Glück, sei - nes Le - bens Mit - tags Son - ne, wei - che

Glück, sei - nes Le - bens Mit - tags Son - ne, wei - che

65

Cor

Tr

Tymp

Fl

Ob

Fag

S

A

T

B

V 1

V 2

Va

Bs

nie von ihm zu - rück, von ihm zu - rück, von ihm zu - rück, von ihm zu -

nie von ihm zu - rück, von ihm zu - rück, von ihm zu - rück, von ihm zu -

nie von ihm zu - rück, von ihm zu - rück, von ihm zu - rück, von ihm zu -

nie von ihm zu - rück, von ihm zu - rück, von ihm zu - rück, von ihm zu -

Cor

Tr

Tymp

Fl

Ob

Fag

S

A

T

B

rück.

V 1

V 2

Va

Bs